

FLUGT

8. klasse – ungdomsuddannelserne

Sprog: Dansk og dari med danske undertekster

Censur: Tilladt for børn fra 15 år

Original titel: Flugt

Genre: Animeret dokumentar

Instruktion: Jonas Poher Rasmussen

Spilletid: 90 minutter

Niveau: 8. klasse - ungdomsuddannelserne

Temaer: Flugt, krig, identitet, seksualitet, hemmeligheder

Fag: Dansk, Filmkundskab, Samfundsfag

Illustrationer fra filmen: Final Cut for Real

Undervisningsmaterialet er udviklet af © Salaam Film & Dialog. Skribent: Lisbeth Lyngse

Indhold

Velkommen til Salaam Film & Dialog	3
Om Salaams oplægsholdere.....	4
Om Salaams temaer og filmudvalg	4
Salaam og Verdensmålene	5
Verdensmål #16.....	5
Fagrelevans.....	6
Dansk 7.-10. klasse, fortolkning.....	6
Filmkundskab 7.- 9. klasse, filmanalyse	6
Samfundsfag, 9. -10. klasse, Sociale og kulturelle forhold	7
Handlingsreferat af Flugt	8
Personer	9
Baggrund.....	9
Opgave: Skriv en anmeldelse af filmen.....	10
Opgaver: Børn på flugt	12
Hvad er et uledsaget flygtningebarn?	12
Push/Pull faktorer.....	13

Velkommen til Salaam Film & Dialog

Salaam Film & Dialogs landsdækkende filmfestival og skoleaktiviteter koncentrerer sig om to vigtige fokusområder, som vi ønsker at gøre det nemt at arbejde med i skolernes undervisning: Interkulturel kompetence og den globale dimension, indeholdt i FN's Verdensmål #4.7.

Interkulturel kompetence

Film er en magisk nøgle til kulturel nysgerrighed, bevidsthed og forståelse. Især på grund af mediets formidable evne til at skabe identifikation hos den enkelte. For slet ikke at tale om alle de muligheder, som filmens æstetik og musik byder på. På baggrund af filmoplevelserne skaber vi personlige møder, som udfordrer stereotyper og nuancerer forestillinger og holdninger til fællesmenneskelige eksistenstemaer.

Den globale dimension i undervisningen

Med film fra alverdens lande og levende, personlige oplæg tilbyder Salaam øget indsigt i verdens kulturer til fordel for et åbent og globalt udsyn. Vores aktiviteter med film og dialog kan bruges i alle fag og bidrager til arbejdet med den internationale dimension i skolen, som også bør omfatte udviklingslande.

Folkeskolens formål: § 1.

Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Brug materialet før og efter filmoplevelsen

Det er en god ide at forberede eleverne på oplevelsen med film- & oplæg i biografen ved at give dem materialets opgaveark *inden* filmoplevelsen. Filmen vil for de fleste tage ukendt stof op, og her kan det være nyttigt at gennemgå de korte tekster med baggrundsviden, som findes i materialet. Det kan samtidigt skærpe elevernes spørgsmål til Salaams oplægsholder.

Salaams undervisningsmateriale indeholder et handlingsreferat med personkarakteristikker. Det skal ikke udleveres til eleverne inden filmen, da det afslører handlingen, men det støtter en detaljeret genkaldelse af filmens handling og hovedpersoner i det efterfølgende arbejde i klassen. Desuden er der opgaver og øvelser med forskellige faglige udgangspunkter – udformet som sider til print, tilpasset videns- og færdighedsmål for fagene.

Om Salaams oplægsholdere

I Salaam ser vi grundlæggende mangfoldighed som en mulighed, der kan styrke vores samfund. Ofte er det først, når nogen udefra stiller spørgsmål, at vi bliver klar over, hvordan og ikke mindst hvorfor vi gør, som vi gør. At stille gode spørgsmål kræver dog at vi ved, hvordan vi skal interagere med hinanden i et mangfoldigt samfund på en konstruktiv måde. Den udfordring tager vi op.

Derfor taler vi på Salaam om "et kulturelt dobbeltblik" fremfor "to-sprogethed". Vi har valgt at prioritere oplægsholdere, der har flere kulturer og sprog tæt inde på livet, da vi mener, at deres særlige blik på kulturelle fænomener er berigende og lærerigt.

Det falder i tråd med Salman Rushdies synspunkt i "Imaginary Homelands" fra 1991. Han skriver, at forfattere med migrantbaggrund kan have et privilegeret udgangspunkt at betragte verden ud fra, fordi de med deres dobbelte nationale tilhørsforhold og deres 'ude-af-land og ude-af-sprog'-oplevelse er tvunget til at anskue tingene fra flere sider. Det kan give en mere nuanceret behandling af mange emner.

Med Salaam skaber vi et rum, hvor børn og unge øver sig i at møde forskellige kulturer med åbenhed frem for fordomme.

Om Salaams temaer og filmudvalg

I Salaam arbejder vi på at give elever og lærere kendskab til forskellige kulturer og belyser samtidig vigtigheden af at kende ens eget kulturelle udgangspunkt, for at kunne se på det mere klart i forhold til andres. Det er vigtigt at de nye generationer lærer at tilpasse sig et samfund, der bliver mere og mere globalt orienteret med verdensomspændende infrastruktur og fælles globale udfordringer. Derfor arbejder Salaam aktivt på at bringe den globale undervisning ind på skoleskemaet, med afsæt i stærke filmoplevelser.

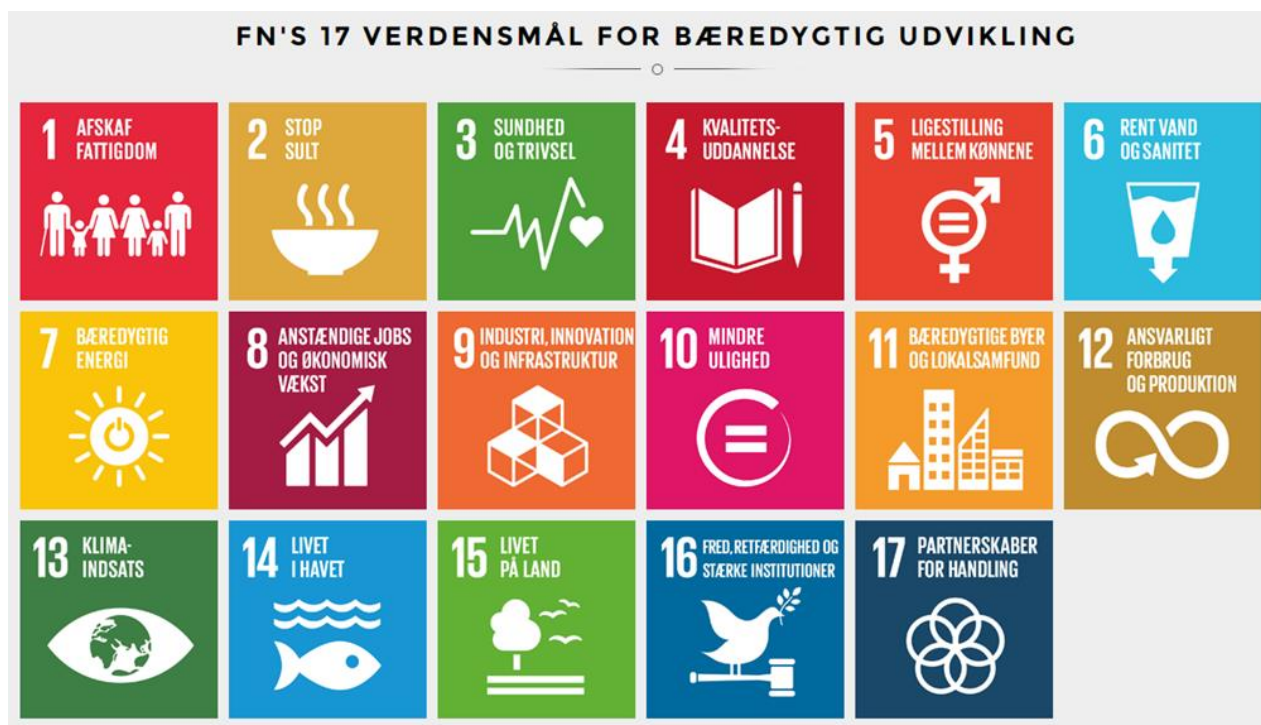
Den behandling af filmenes temaer, vi lægger op til, udspringer af en forståelse af, at alle kulturer er flerstemmige og nuancerede. Vi ser og oplever alle verden gennem kulturelle briller, som formes af vores køn, omgivelser, sociale opvækst og etnicitet. Alt for ofte forstår vi kun en anden kultur ud fra den logik, brillerne har formet.

I Salaam ønsker vi at støtte en proces, hvor vi sammen lærer at se ud over vores kulturelle brillers logik. Kultur er mangfoldig, flersidet og broget og forandres konstant gennem nye samspil, erkendelser og indtryk. Vi håber det kan være med til at forbedre diskussionerne om kulturspørgsmål. De emner, Salaam tager op, har ofte rod i de konflikter, der findes indenfor samfund eller kulturer ud fra en målsætning om nuancering og problemløsning.

Yderligere læsning om kulturbegrebets brogede videnskabelige historie kan findes i Kirsten Hastrup's bog "Kultur – det fleksible fællesskab". TED-TALK med forfatteren Chimamanda Ngozi Adichie er et andet inspirerende bud.

Salaam og Verdensmålene

Salaam samarbejder med NGO'er, foreninger og organisationer der tilbyder undervisningsmaterialer til skolernes arbejde med FNs Verdensmål.

Hvert år i august er en uge afsat til et særligt fokus på Verdensmålene i skoler verden over, hvor lærere og elever samles om lokale og globale indsatser for målene. Men der arbejdes i øvrigt året rundt på målenes indfrielse og Salaam opfordrer til en øget bevidsthed skoleåret igennem. For én ting er at blive enige om så store målsætninger. Noget andet er at gøre dem til virkelighed. Første skridt på vejen er, at verdens befolkning kender til målene.

Verdensmål 4.7

Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme en bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og en bæredygtig livsstil, menneskeret-tigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikke-voldelig kultur, globalt borgerskab og anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kultu-rens bidrag til en bæredygtig udvikling.

Filmen Flugt kan sammen med undervisningsmaterialet starte en samtale om fred, retfærdig-hed og stærke institutioner relateret til;

Verdensmål #16.

Fagrelevans

Dansk 7.-10. klasse, fortolkning

Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation	Fremstilling	
	1.	Eleven kan udarbejde opinions- og ekspressive tekster
2.	Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter	Eleven har viden om varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper

Filmkundskab 7.- 9. klasse, filmanalyse

Eleven kan vurdere filmproduktioner i et kulturelt perspektiv	Filmgenrer, -æstetik, -komposition og -kultur	
	Eleven kan identificere filmgenrer.	Eleven har viden om filmgenrens karakteristika.
	Eleven kan vurdere virkemidlers æstetiske funktioner i film.	Eleven har viden om filmiske virkemidler.
	Eleven kan analysere films dramaturgi og udtryk.	Eleven har viden om filmdramaturgi.
Eleven kan vurdere film i et socialt og kulturelt perspektiv.	Eleven har viden om films samfundsmæssige udvikling og indvirkning	

Samfundsfag, 9. -10. klasse, Sociale og kulturelle forhold

	Socialisering		Social differentiering	
	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.	Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen.	Eleven har viden om socialisering.	Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering.
Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse.		Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse.	Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data.	Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed.

Handlingsreferat af Flugt

Amin er 36 år og en succesfuld forsker. Men da hans kæreste Kasper frier til ham, gribes han af angst, for ingen kender hele sandheden om Amins fortid. Hvis Amin skal turde leve sit liv fuldt ud, må han tage et endeligt opgør med dén hemmelighed, han som barn fik ordre om aldrig at afsløre. En hemmelighed han har båret på i mere end 20 år.

Nu fortæller han sin historie til filminstruktøren Jonas Poher Rasmussen, som han kender fra gymnasiet. Han fortæller om en lykkelig barndom i 80'ernes Kabul i Afghanistan, hvor a-ha brager igennem hans walkman, og han danser gennem byen i sin søsters kjoler og nyder den opmærksomhed han får. Amin har hele tiden været klar over, at han er homoseksuel uden at have ord for det, for det findes ikke i Afghanistan. Moren er hjemme, og søsteren fortæller om deres far. Men da Jonas spørger, hvor faren er, er Amin ikke klar til at fortælle om det endnu.

Men han finder et hæfte han skrev i, da han kom til Danmark, hvor han læser op for Jonas at mujahedeerne (islamiske krigere) har dræbt hans far, mor og bror og kidnappet hans søster. Det er bare ikke sandt, for Amins far forsvandt i et kommunistisk fængsel, og da den nådesløse borgerkrig i Afghanistan forvandlede landet til en krigszone, flygtede han til Moskva sammen med sin mor, bror og søstre. Hans storebror, som bor i Sverige, tager imod dem og har lejet en lejlighed til dem.

De er illegalt i Moskva og storebror kan kun skaffe penge til at søstrene bliver smuglet til Sverige. De dør næsten i en container undervejs. Amin, moren og broren flygter på en båd mod Sverige, båden kæntrer næsten og de ender i Estland, hvor de bliver interneret og sendt tilbage til Rusland. De må finde en dyrere og mere sikker menneskesmugler, derfor kan kun Amin komme afsted. Menneskesmugleren siger til Amin, at han fra nu af må nægte, at han har en familie, ellers bliver han sendt tilbage til Afghanistan.

Derfor har Amin ikke fortalt om sin familie. Han er bange for at det skal komme frem, at hans asylhistorie er løgn. Han bliver sendt til Danmark i stedet for Sverige. Han er 16 år og helt alene. Han har brug for at holde sig til sin historie og skriver den i sin notesbog. Der går flere år, før han kan besøge sine søskende i Sverige.

Han er bange for at miste dem, fordi han er homoseksuel, men da han siger det, siger broren, at det har de da altid vidst. Efter at have fortalt sin historie, kan Amin gifte sig med Kasper.

Personer

Amin

Jonas

Kasper

Mor

Storebror i Sverige

Storebror i Moskva

Søstre

Baggrund

Afghanistan har haft en omtumlet historie, og der har sjældent været fred i landet ret lang tid ad gangen. Den borgerkrig Amins familie flygtede fra kan du læse mere om i en artikel på Faktalink: <https://faktalink.dk/titelliste/taleban>

Det er en god ide at læse artiklen inden I går i gang med at besvare opgaverne.

Opgave: Skriv en anmeldelse af filmen

Denne opgave drejer sig om at skrive en anmeldelse af filmen. Den kan løses som en tværfaglig opgave i dansk og filmkundskab eller som en opgave i et af fagene.

Formålet er, at I skal skrive en tekst, der indeholder jeres egne holdninger og vurderinger og at I viser, at I kan vurdere en film i forhold til dens genre og æstetik.

I kan se mere om fagenes fællesmål på side 6. I kan selv vælge hvilken målgruppe og hvilket medie, I vil skrive anmeldelsen til. Men det er vigtigt, at I gør jer nogle overvejelser om begge dele, inden I går i gang.

Samtale to og to

- I kan hjælpe hinanden med at lave de overvejelser, der skal til, i en samtale to og to.

Bagefter skal I løse opgaven individuelt. I kan altid vende tilbage til jeres samtalepartner og tale om problemer i opgaveløsningen.

- Tal om følgende og hjælp hinanden med at vælge den bedste form for hver især:
 - ❖ Er den til jeres egen aldersgruppe eller til den brede offentlighed?
 - ❖ Er den til en avis som f.eks. BT eller Politiken, er det til et netmedie, eller skal anmeldelsen læses op i radioen?
 - ❖ Alle disse elementer er med til at afgøre, hvordan anmeldelsen skal skrives og hvilket sprog du bruger.
 - ❖ Hvordan er tonen og hvor dybt går anmeldelsen? Er den let i tonen? Eller alvorlig? Er den kort eller detaljerig?

Hvis du vælger YouTube, radio eller podcast som dit medie, er det vigtigt, at der ikke indgår lange sætninger, som er svære at læse op. Hvis det er til en avis eller nettet, er det en god ide også at finde nogle billeder.

Individuel skriftlig opgave

Du skal nu skrive din artikel/lave dit video- eller radioindslag ud fra den inspiration, og de beslutninger du har taget, i samarbejdet med din samtalepartner.

Inden du går i gang, er det også en god idé at læse boksen her ved siden af om genrer og artikeltyper.

Lav en god overskrift, der opsummerer det, du skriver i anmeldelsen på en præcis og fængende måde.

Husk at angive hvilken genre, filmen befinder sig indenfor.

Anmeldelse skal blandt andet indeholde eksempler fra filmen, der kan underbygge din holdning.

Din holdning skal klart komme frem (ikke om filmens emne men om filmens form, stil og opbygning). Det er vurderingen, der adskiller en anmeldelse fra et resumé. Så du skal være personlig i din anmeldelse samtidig med, at den skal være velunderbygget.

Genrer i Flugt

Flugt er en animeret dokumentarfilm. Det betyder, at det er virkelige begivenheder om virkelige mennesker, der bliver beskrevet i filmen.

I dette interview på YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=NhmQqYkWIMQ>, kan du høre filmens instruktør Jonas Poher Rasmussen fortælle om sit venskab med Amin, og om hvordan han for to år siden lavede nogle interviews med Amin om hans historie. Det er altså Amins egen stemme vi hører i filmen.

Artikeltyper

Nyhedsartikler fortæller om aktuelle begivenheder.

Baggrundsartikler går i dybden med stoffet og behøver ikke være aktuelle.

Reportage/feature er en artikel, hvor journalisten er ude i virkeligheden for at fortælle en historie. F.eks. om en tur på Roskilde Festival.

En portrætartikel bygger ofte på et interview med en person og ofte også med nogen, der kender personen.

Kronik, ledere og debatindlæg giver udtryk for skribentens subjektive holdning.

Det samme gør *anmeldelsen*. Her handler det om at formidle en personlig holdning til f.eks. en bog, en film eller et spil.

Samtale i klassen

Når I er færdige med anmeldelserne, skal I dele og diskutere jeres holdninger i klassen.

Opgaver: Børn på flugt

Før I går i gang med at arbejde med dette tema er det en god ide at læse artiklen på Faktalink om Uledsagede Flygtningebørn <https://faktalink.dk/titelliste/flytninge00>

Formålet med de næste to opgaver er at finde ud af, hvorfor børn rejser alene mod Europa, og hvad der sker med dem, hvis de er så heldige at nå frem. I Samfundsfag afløser opgaverne fællesmål om socialisering og social differentiering, dvs. de kulturelle og sociale vilkår, der er af stor betydning for, hvordan ens tilværelse kommer til at udforme sig.

Hvad er et uledsaget flygtningebarn?

Da Amin ankommer til Danmark, er han under 18 år, han er uden sine forældre og er derfor et uledsaget flygtningebarn. Men hvad betyder det egentlig? Og hvilke rettigheder har uledsagede flygtningebørn?

Dansk lovgivning på asylområdet har selvfølgelig en stor betydning for hvem, der får asyl i Danmark, men der er også forskellige EU-aftaler og konventioner, der spiller ind på hvordan mennesker kan bevæge sig over grænser, og i hvilket land man kan få asyl. I skal nu få et større kendskab til dansk lovgivning og nogle betydningsfulde EU-aftaler.

Research-opgave i grupper på 2-4 personer

I skal arbejde sammen i grupper på 2-4 personer. I skal researche og forsøge at finde svar på følgende spørgsmål ved hjælp af artiklen fra Faktalink og andre informationer på internettet:

- Hvad er Dublin-forordningen og hvad var hensigten med aftalen?
- Hvilken betydning har den for asylansøgere, der ankommer til EU og for medlemslandene?
- Hvad er Schengen-aftalen?
- Hvilken betydning har den for Amin og andre asylansøgere, der kommer til EU?
- Hvad sker der når et barn kommer alene til Danmark og beder om asyl?
- Hvad sker der når det uledsagede flygtningebarn bliver 18 år?

Fortsæt i nye grupper af 2-4

I skal nu sætte jer sammen i nye grupper, hvor ingen af jer har arbejdet sammen før om spørgsmålene. Fremlæg på skift svaret på spørgsmålene for de andre i gruppen. Så den første tager det første spørgsmål og fortæller sit svar til de andre, den anden tager det andet spørgsmål osv.

Mens I lytter til de andre i gruppen, skal I notere, hvis der er noget, I er uenige i. Når alle er færdige med at fremlægge deres svar, diskuterer I eventuelle uenigheder.

Til slut gennemgår I spørgsmålene fælles i klassen.

Push/Pull faktorer

I filmen *Flugt* er det helt klart, at Amin og hans familie flygter fra borgerkrigen i Afghanistan. Men der kan være mange andre grunde til at folk beslutter at bryde op fra deres hjemegne og migrere. At migrere betyder at vandre eller flytte. Det kan enten være inden for landets grænser eller over landegrænser.

Opgave i grupper eller i klassen:

Der er ting som er bestemmende for, hvornår man bryder op, og for hvor man drager hen. Disse kaldes push-pull faktorer. På side 15 er påbegyndt en mængde ordkort, som I skal ordne i de to kategorier.

- Push er de faktorer, der skubber folk videre og væk fra den situation eller det land de er i.
- Pull er de faktorer i et andet land, der tiltrækker folk.

I skal også se, om I kan finde flere faktorer. Her er det vigtigt at tænke på, at nogle faktorer kan figurere på begge sider, så I skal begrunde jeres valg. I har 10 minutter til at finde og ordne push/pull faktorer.

Efter at I har ordnet kortene med push/pull faktorer, skal I have en debat i klassen, ud fra det der kaldes fishbowl metoden.

- I placerer 5 stole i en rundkreds, mens resten af klassens stole placeres i cirkler udenom.
- 4 personer starter med at sidde på stolene i den inderste rundkreds, og efterlader en tom stol. Resten af klassen tager plads i de ydre cirkler.
- Læreren starter med at præsentere et spørgsmål der skal diskuteres. F.eks:

1. Hvad betyder det for mennesker, at de ikke kan være i sikkerhed i deres land?
2. hvad får børn til at flygte uden deres forældre?
3. Hvad er Danmarks ansvar i forhold til de flygtninge, der søger mod Europa?
4. Hvad er almindelige borgeres ansvar i forhold til flygtninge og asylansøgere?

- Diskussionen begynder, og enhver kan nu sætte sig på den tomme stol, hvis de ønsker at bidrage med deres mening.
 - Prøv at tænke over hvordan I argumenterer for jeres holdning. Læs boksen til højre på siden.
 - Når en ny person tager plads på den tomme stol, skal en af de andre i den inderste cirkel forlade sin stol, så der hele tiden er en tom stol i den inderste cirkel.
- OBS! Det er et følsomt emne, så hold en respektfuld tone hele vejen igennem debatten! Mener læreren at diskussionen går for vidt kan der brydes ind med en *time out*.

Et par ord om argumentation:

"Argumentation handler om at argumentere for en holdning, at overbevise nogen om noget.

Det er vigtigt at vide noget om argumentation af flere grunde:

For det første for selv at kunne argumentere overbevisende og for det andet for at kunne gennemskue eller redegøre for andres måder at argumentere for en holdning på.

Når man analyserer et argument, kan man inddele det i følgende hovedelementer:

Påstand (P) – det, som man ønsker at overbevise nogen om. Eksempel: "Der bør ikke være undervisning efter kl. 15.00".

Belæg (B) – begrundelsen for at påstanden er sandsynlig. Eksempel: "fordi elevernes koncentration falder i løbet af dagen".

Hjemmel (H) – den bagvedliggende regel, der gør, at man kan godtage argumentet. Hjemmel er ofte ikke direkte tilstede. Eksempel: "Det er ikke fornuftigt at afholde undervisning, hvis modtagerne ikke kan koncentrere sig".

Arbejdsløshed	Konflikt og krig i hjemlandet	Adgang til basale rettigheder	
	Mulighed for uddannelse	Frygt for liv og sikkerhed	
Fred		Familie og venner	Mangel på mad
Sikkerhed	Forfølgelse/diskrimination	Stabilitet	Flere udfoldelsesmuligheder
Mulighed for arbejde	Bedre vilkår for personlig udvikling	Socialt pres	
	Svære levevilkår	Lyst til at lære en anden kultur at kende	Klimaforandringer
Naturkatastrofer	Mangel på rent vand		Fattigdom
	Respekt for menneskerettighederne	Dårlige uddannelsesforhold	